

Forhandlingen genoptoges.

Johnsen: Hovedformaalet med det foreliggende Lovforslag er jo, som berørt, at komme Kommunerne til Hjælp med Pengemidler fra Staten for at lette de kommunale Byrder, og for saa vidt kan jeg ligesom foregaaende ærede Talere fuldt ud slutte mig til Lovforslaget. De kommunale Byrder ere i de senere Aar voksede saa stærkt og blevne saa betydelige, at de adskillige Steder tynge haardt paa mange Skatteydere i By og paa Land, ikke mindst paa Hartkornet, ogsaa fordi dette er en saa uheldig Skattebasis, som det er, der ikke har noget med Skatteevnen at gøre. Tages det sidste Femaar, for hvilke der foreligger statistiske Oplysninger, viser det sig, at Kommunerens Udgifter for hele Landet ere stegne med 16,3 pCt., men da Stigningen er forholdsvis ringe i Kjøbenhavn, bliver Stigningen for Provinskøbstæderne og Landkommunerne betydelig større. Skatterne ere stegne for disse Kommuner henholdsvis med 26,4 og 17,4 pCt., og hvad Hartkornsskatterne til Amts- og Sognekommunerne angaar, ere de stegne fra 29 Kr. 55 Ø. i 1890 til 34 Kr. 12 Øre i 1894, altsaa omtrent med 1 Kr. pr. Td. Hartkorn aarlig. Denne betydelige Forøgelse af de kommunale Udgifter i Løbet af kun 5 Aar er ikke alene en Følge af hele Udviklingen, der stiller større og større Krav til de kommunale Indretninger og Foranstaltninger, men hidrører ogsaa fra, at der er paalagt Kommunerne ny Udgifter, og for en af disses Vedkommende, Udgiften til Alderdomsunderstøttelse, skal jeg bemærke, at den utvivlsomt blev paalagt Kommunerne under den fejltagtige Forudsætning, at den ikke vilde forøge deres Byrder. I alt Fald blev det udtalt af den daværende Indenrigsminister i Folketinget under Lovforslagets Behandling, at det ikke kunde antages, at Udgiften til Alderdomsunderstøttelse vilde forøge Kommunerens Byrder, og lignende Udtalelser kom fra anden Side her i Landstinget. Dette er imidlertid ikke slaaet til, thi ifølge de sidste Oplysninger, der foreligger fra statistisk Bureau, paafører Alderdomsunderstøttelsesloven Kommunerne ikke ubetydelige Udgifter, selv under Hensyn til hvad der antages at spares til Fattigvæsenet; og dette uheldige Forhold vil sikkert blive forværret, naar den Tid kommer, som vel ikke ligger saa meget fjern, da de fastsatte 2 Millioner Kr. ikke længere ville slaa til til at dække Halvdelen af Udgifterne til Alderdomsunderstøttelse. Der er derfor al god Grund

til at komme Kommunerne til Hjælp, af hvilke mange ere haardt bebyrdede, Købstadkommunerne, hvor Skatteprocenten er 8 à 10, og Landkommunerne, hvor der udskrives til Amts- og Sognekommuner 50 à 60 Kr. og derover pr. Td. Hartkorn.

For saa vidt er jeg altsaa enig i Lovforslagets Tanke. Derimod kan jeg ikke billige den Fordelingsnorm, der er opstillet, nemlig den, at de paagældende Statsskatter, der overføres, skulle gaa til den Kommune, i hvilken de falde. Thi jeg skønner ikke, at den Omstændighed, at Statsskatterne falde i den paagældende Kommune, giver denne nogen som helst særlig Ret eller Adkomst til Skatten, da det er rene Statsskatter, det drejer sig om, som ikke have noget som helst med Kommunen at gøre. Der tages ved den foreslaaede Fordeling intet Hensyn til paagældende Kommunes Trang; men jeg skønner ikke rettere, end at det ikke er stemmende med Billighed, at de Kommuner, der ere haardt bebyrdede, vel i Reglen paa Grund af dem ganske utilregnelige Omstændigheder, som at der er mange fattige i Kommunen og mange uformuende Børn, hvis Undervisning maa bekostes, skulle lide herunder, medens f. Eks. Kommuner, der paa Grund af ligesaa tilfældige Omstændigheder have meget faa Udgifter, skulle have en Hjælp, der vil bevirke, at Skatterne i Kommunerne gaa ned til en Ubetydelighed, ja, der skal endog være en enkelt Kommune, hvor Skatten, efter hvad der er oplyst, helt vilde forsvinde baade paa Hartkorn og Formue og Lejlighed. At dette Hensyn ikke er taget ved Fordelingen, viser sig klart, naar man ser nærmere, hvorledes Skattebyrden falder i de forskellige Egne. Jylland vil saaledes slet ikke kunne staa sig ved den foreslaaede Fordeling; thi der udredes gennemsnitsvis til Amt- og Sognekommuner ca. 6 Kr. pr. Td. Hartkorn mere end paa Øerne, og da man nu ved, at en Td. Hartkorn i Jylland som Regel er mindre værd end en Td. Hartkorn paa Øerne, bliver den højere Skat i Jylland saa meget tungere. Gaa vi til Amtskommunerne, se vi der en Amtskommune, der udskriver 24 Kr. pr. Td. Hartkorn, mens andre kun udskrive 12 Kr., og se vi hen til Sognekommunerne, er Forskellen endnu større. Der er 116 Kommuner, der udskrive 30 Kr. og derover, op til 58 Kr. pr. Td. Hartkorn, medens 56 Kommuner kun udskrive 10 Kr. og derunder, ned til 3—4 Kr., uden at denne store Forskel vistnok overalt kan antages at udjævnes ved Udskrivningen paa Formue og Lejlighed, da